

Žijeme v těžkých dnech

Páteční řeč p. presidenta republiky, Dra Edv. Beneše v Táboře platila celému národu, celému státu a byla různá. Příští dny nebo týdný budou rozhodujícími pro mír. Občanstvo nechť zachová klid, pevné nervy a důvěru. Tato výzva hlavy státu byla tím vážnější, že byl povolán do zbraně na cvičení jeden ročník záložníků a četní poddůstojníci a důstojníci technických oddílů. A není divu, že slovo: Bude válka? bylo slyšet na všech stranách. Snad lze dnes říci, že nebude, ale situace je stále vážná a diplomacie má skutečně horké dny, aby zabránila vypuknutí hrozného požáru, který by se sotva omezil na Československo, jak se všeobecně soudí. Jsou si toho vědomi nejen v Paříži a Londýně, nýbrž i v Berlíně, soudě aspoň podle toho, že tam zvířel, aspoň dosud, názor nehnat věci na kraj ostří.

Naši Němci, hlavně v pohraničí si vedli takovým způsobem, že vláda byla nucena sáhnout k energickým krokům, aby udržela pořádek a chránila nejen český živel, nýbrž i státní autoritu. Na mnohých místech došlo se strany henleinovců k činům takového rázu, že si je lze vysvětlit jen spoleháním na pomoc z Říše. Za každou cenu měly být vyvolány provokace, aby v Berlíně měli zdání, že německý živel potřebuje u nás ochrany. Zkrátka, měla se opakovat komedie s Rakouskem. Ovšem Československo není Rakouskem a bylo ostatně dobře informováno, než aby se dalo piekvapit. A tak, když několik dnů před volbami henleinovci vyvrcholili v Chebu, Chomutově a jiných místech svoji nevráživou agitaci protistátní, vláda energicky zasáhla, jsouc si vědoma, že její povinností je vládnout a ne se dát ovládat událostmi. Celistvost státu nesmí být porušena, prohlásila a bezpečnost musí být zachována. Henlein ujel k Hitlerovi, aby byl připraven. Je nutno říci ke cti vládě, že vládla v těchto dnech, čímž získala sympatie nejen spojenců, nýbrž i jiných států, jako třeba Itálie.

To ovšem vyvolalo v Německu nepokoj a soudilo se, že přes několikrát prohlášení Goeringovo a přes smlouvy, které máme od r. 1926 s Německem, na vpád německých divísí do republiky, to tím spíše, že tyto divíse stály připraveny na našich hranicích,

Poučení z nedělních voleb

V neděli byly konány volby ve 167 obcích. včetně hlav. města Prahy a v 78 obcích byly podány společné kandidátky, čímž volby v nich odpadly.

Všechny politické strany dnes vytknou u svém vítězství. všechny jsou spokojeny a všechny si upravují statistiky tak, aby jejich výsledek byl co nejpříznivější.

Pravda však jest, že konečný úsudek bude možno pronést až po 12. červnu, kdy konají se ještě v řadě obcí volby poslední.

Volby dosud vykonané ukázaly však, že občanstvo našeho státu jest ukázněný celek, který důvěruje těm, kdož mají v programu a ukázali národní sebevědomí. Po této stránce stála Praha v popředí. Voličstvo schválilo naši zahraniční politiku a projevilo jí důvěru. Výsledek nedělních voleb poučil zajisté již všechny, že politika, kterou dělá náš stát, je správná a že zejména čs. strana lidová, která stále volala, aby národ semkl se kolem svého presidenta, dostala za svou státnickou prozíravost skvělou satisfakci.

Lidové mohou se z dosavadních výsledků pochlabit krásnými úspěchy. Za Prahou, kde získáno více jak 10.000 nových hlasů, hrde kráčí řada dalších měst a obcí, kde přírůstek jest až pozoruhodný.

Porovnávání výsledků jednotlivých volebních skupin nepokládáme za potřebné zde přinášet, jelikož v uplynulém týdnu měli naši čtenáři až nadbytek příležitosti studovati různé statistiky v denním tisku.

Volby v hlavním městě republiky

Je přirozeno, že na výsledek voleb v hlavním městě státu byla upiena pozornost netoliko občanů republiky, nýbrž i zahraniční. Jsou hlavní města vždy jakýmsi barometrem pro celý stát a jeho smýšlení. Agitace v Praze všech stran byla též největší, přednáškami, novinami i letáky, jichž bylo rozdáváno velice mnoho. Kandidovalo 20 stran, 8 jich nedosáhlo volebního čísla. Nové tři mandáty získali nár. socialisté na úkor rozpultého nár. sjednocení. Nápadným je vzrůst strany komunistické, vysvětlitelný hlavně sympatiemi, kterým se začíná u nás těšit Rusko. Lidová strana získala 1 nový mandát a přes 10.000 nových voličů. Za to všechny malé strany byly krutě bity, což je i správné. Počet odevzdaných hlasů byl v neděli o 18% větší proti obecním volbám v r. 1931 a vyšší o 10% proti volbám parlamentním r. 1935.

Na pražské radnici budou strany zastoupeny takto: Největším počtem, 26 mandátů čs. nár. socialisté, po nich komunisté 17 mandátů, soc. demokraté 14, nár. sjednocení 12, lidovci 7, živnostníci 7, národní liga 6, agráři a domácí páni spojení 5, henleinovci 3, židé 2 a fašisté 1 mandátem.

jak zjistila i Francie, žádajíc vysvětlení i v Berlíně. V Paříži, Londýně i v Moskvě byli přesvědčeni, že v tom okamžiku, kdy německé vojsko překročí československé hranice, znamená to válku a byli si vědomi, že by pro celou Evropu z toho byly hrozné následky. Anglie svým vyslancem v Praze radila již dříve k dohodě s Němci a ostatně nabyla přesvědčení, že československá vláda má dobrou vůli řešit menšinový problém, ovšem v rámci ústavy a celistvosti republiky. V sobotu třikrát navštívil anglický vyslanec v Berlíně Ribentrop, radě německé vládě k dohodě, v neděli jednala o vážné situaci ministerská rada v Londýně, úplně v soulahu s vládou francouzskou, a lze soudit, že i s ruskou. Francie zároveň vyjednávala s Polskem a společněmu úsilí se, snad na delší dobu, dej Bůh, podařilo zažehnat nebezpečí.

Máme o to zásluhu i my tím, že energickým krokem jsme zajistili, i při

volbách, v pohraničí klid a projevíli pevnou vůli bránit se.

Že jest ulehčení, je patmo i z toho, že Henlein se ihned vrátil z Německa a žádal o přijetí u min. předsedy Dra Hodži, jímž byl v pondělí přijat.

V těchto těžkých dnech zachoval národ klid a nervy mu nevyppověděly službu. Ukázal, že miluje svoji vlast celým srdcem a jest ocholen píněstí ji největší obětí, i dát za ni život, to impenovalo všude, hlavně u našich slovanských bratří na jihu, Bulharů a Jihoslovánů, kde při manifestacích pro nás prohlašovala mládež, že v případě, kdybychom byli napadeni, by se hlásila za dobrovolníky po našem boku.

Láska k ohrožené vlasti všechny spojila a tato jednota promluvila k světu nejhlasitěji. Dej Bůh, aby hrůza války byla zažehnána na trvalo. Chceme žít v míru se všemi sousedy, příspěk k němu tím, že budeme mít pokoj doma, a budeme zemí řádu a spravedlnosti.

Vláda děkuje všemu občanstvu

Vláda republiky československé děkuje všemu občanstvu státu, všem politickým stranám, všem volebním skupinám a jejich vedení, že se vzornou ukázněností zasloužili o důstojný průběh voleb jak v hlavním městě republiky, tak ve všech ostatních obcích, kde se v neděli konaly volby do obecních zastupitelstev.

Statistice voličů šly v neděli k umám, aby vykonaly svou občanskou povinnost. Přes pohnutí, které je v těchto dnech známko mezinárodní situace, byly volby v Československu provedeny bez jediného vážného incidentu. Volební akt měl všude vážný průběh. Také volební účast byla při volbách mnohem větší než při volbách dřívějších. Ani v době hlasování ani v hodinách večerních nebyl nikde porušen pořádek.

Vláda republiky vidí v tom projev politické vyspělosti všech složek obyvateľstva, projev dobré vůle i plného pochopení pro stát a stejně v tom vidí důkaz, že všichni odpovědní činitelé veřejné správy byli na výši svého úkolu.

Výzva, kterou adresoval prezident republiky občanům státu ve svém sobotním projevu v Táboře, padla na půdu úrodnou stejně jako projevy předsedy a členu vlády. Občanstvo svou kázní usadnilo prezidentu republiky a vládě úspěšně a v naprosté a plně shodě plnit jejich odpovědný úkol.

Vláda posílena vědomím, že občané republiky bez rozdílu stavu a národnosti jsou schopni kázně a snašitelnosti, obraci se znova ke všemu občanstvu s prosbou, aby dobré mravní výsledky volebního dne nebyly ničím zkaleny. Žádá proto, aby politické strany, volební skupiny a ostatní organizace upustily od veškerých projevů, které by mohly poskytnout zámluku anebo příležitosti k poškodání demokracie anebo vyvolání srážek. Buďte si vědomi, že sila právního a politického řádu ve státě je v pevné kázní a dobré vůli všeho lidu.

Kardinál Verdier do Československa

Pařížský arcibiskup kardinál Verdier byl po-předším legátem v Praze na l. katolickém sjezdu. Byl přijat vším obyvateľstvem s neličenou láskou a nadšením a odjížděje z Prahy, prohlásil, že na dráhách národ český nikdy nezapomene. Od té doby častokrát osvědčil svoji přichylnost k našemu státu a činil tak i nyní. Odjíždí na mezinárodní eucharistický kongres do Budapešti a před svým odjezdem prohlásil: „Budou-li moci, zastavím se na zpáteční cestě v Československu. Zachoval jsem si nezapomenutelné vzpomínky na svůj pobyt v Československu, kde jsem dlel jako papírský legát. S radostí a otevřeným srdcem pajužu znovu projeviti své sympatie našim československým přátelům a vyjisti jim znovu city, které k nim chová Francie v tak kritické chvíli.“ Je to krásný čin velkého kardinála, který nás má rád a modlí se za nás a má velikou zásluhu o to, že ve Francii máme stále více přátel.

Hitler nenapadne Československo

Podle soukromé zprávy berlinské „United Press“ poslal kancléř Hitler v sobotu jednoho ze svých blízkých spolupracovníků do Londýna, aby zde prohlásil, že Německo nemá nejmenších úmyslů napadnout Československo. Tento osobní kurýř Hitlerův, jenž byl v Londýně incognito, měl prý hovory s německým velvyslancem von Dirksenem a několika vůdčími britskými státníky, při čemž projevilo naději, že bude Československo respektovat výsledky obecních voleb a že se jimi bude v budoucnu řídit.

Naše děti mají malou vkladní knížku zálohy Hermes s darem Kč 5.— a zdarma půjčenou kovovou sřídanku, do které si sřídají. Učíme je tak spořivosti od mládí.

SDP. není v pohraničí totální

Nedělní volby ukázaly na jednu důležitou věc: Smíšené pohraniční území není uzavřenou oblastí německou, jak se oháněl Henlein. Ba tento nedostal tolik hlasů německých voličů, aby mohl o sobě tvrdit, že mluví jménem všech Němců. Sociální demokracie, i když pozbyla hlasy, si přece udržela dosti voličů, někde, jako třeba v Ústí nad Lab. 15%, v Mor. Třebové 20%, celkem můžeme říci, že ve 48 německých obcích, ve kterých se v neděli volilo, získává něm. soc. demokracie 8–10% hlasů. Ale nás přece ještě více zajímá jiná věc: Hranicářů se všude drželi znamenitě přes tenor proti nim pednikáný. Zatím, co komunistická strana, která nechtila postupovat společně s ostatními stranami, ztratila hodně hlasů — v Čes. Lípě 120, v Mostě 122, — české strany vzrostly, a to jak počtem hlasů, tak počtem získaných mandátů. Tak v Ústí nad Lab. budou mít 11 mandátů, v Děčíně o 2 více. Největší vzrůst zaznamenávají ovšem v Duchcově, kde české strany dosáhly 20 mandátů a Henlein jen 16, takže správa města přejde do českých rukou. Podobné úspěchy jsou hlášeny i z jiných míst, jako Č. Velenice, Rýmařova, Žlutice a p. Zahraniční svět jasně vidí, jak nesprávné byly informace henleinovy propagandy, jakoby celé pohraničí bylo německé. A lze se dohadovat, že toto pozvání bude ještě více potvrzeno při dalších volbách.

Čtenáři, jsi vkladatelem záložny Hermes?

Ne? Proč své úspory ukládáš v nepřátelských ústavcích?

Jak nás hodnotí nyní cizina

V těchto dnech se o nás mnoho píše a, kromě německého tisku, píše se o nás sympaticky. Ti z těch názorů ciziny stojí za uveřejnění, neboť ostře charakterizují i naše poslání v Evropě. Jak je vidí cizina, i náš smysl pro svobodu. Tak píše švýcarský list „Le Démocrate“: „Počet přátel Československa roste. Protičeské propagaci, pracující s ohromnými prostředky, podařilo se sice s počátků podat otázku ve falešném světle, ale nyní konečně vítězí pravda.“

Na katolíky se obrací druhý švýcarský list „La Santinelle“ takto:

„Katolíci Československé republiky vědí dobře, že zde nejde jen o osud jejich národa, nýbrž také o osud křesťanské a západní kultury, ohrožené moderním pohanstvím. Českoslováci měli již vícekrát co činit s „tur-tonutoniem“, a často za podmínek velmi obtížných a vždy vyšší z tohoto zápasu vítězně.“

Neméně zajímavý je hlas krakovského listu v těchto dobách, Krakowského Kuriera, který píše:

„Pouhá existence Henleinovy strany je důkazem, že nemůže být ani řeči o utiskování německé menšiny v Československu.“

Za takového stavu bude primátorem Dr. Peir Zenkl, nár. socialista a prvním náměstkem komunistů.

Všobecně překvapil debakl nár. sjednocení, zavínějí jednak rozpoltěností strany, z níž se odtrhla Nár. Liga vedená J. Stříbrným, jednak nepopularitou vůdce Dra. Hodáče, který zdaleka se nevyrovnanými schopnostmi zesnulému Dru K. Kramářovi, jenž svou autoritou, jak je vidět, držel stranu pohromadě. Srovnáme-li procentuálně zvýšení počtu voličů letos s předcházejícími volbami, nejsou přesuny tak značné, aby se mohlo soudit, že v řízení hlavního města státu nastanou podstatné změny.

Klid a rozvaha.

Zkouška nervů našich dobrých lidí z posledních rušných dnů dopadla pro ně opravdu škvele. Klid a rozvaha všude zvlétly a je jisto, že bychom dovedli s tímto klidem přijmout i horší situace než byla poslední. Všem těm, kteří obstáli, budí vzdan obdiv. Přes to však máme všude nějakého toho panikáře a zase nejvíce je jich v Praze. Panikáři a ustrašení budoucí celou svoji myšlenku vždy jen na pochybeném základě, vnášejí svým chorobným neklidem rozvrat i do rozumných řad jinných českých lidí.

Tak poslední dny vyvolali panikáři zbytečný chaos v některých peněžních

ústavech v Praze i na venkově. Dožadujíc se okamžité vyplacení svých úspor. Samozřejmě všude jim bylo vyhověno. Nevěřili byste však, že takovýto lid byl někde i celé fronty. A co docílili? Peníze mají v punčochách, neb nakoupili zbytečných zásoch — potravín, látek, obuvi atd., a výsledek žádný. Jen úspory jsou pryč a těžko se budou na knížky vracet. Jen když takový jedinec uklidnil sám sebe a započal svým nešťastným postojem na druhé. Chvála Bohu, našli tito lidé velmi málo následovníků a jest tedy jisto, že opětě všude rozum převládá a i zvlétli.

Kázeň hodná chvály

Je jisto, že pro armádu je v našem obyvatelstvu stále více porozumění, které se projevuje při každé příležitosti. Vědomí, že armáda je naší nejlepší obranou, a vědomí, že máme obranu dobrou, mající spolehlivou armádu, je rozšířeno dnes po celé vlasti. A třeba po posledních událostech říci, že armáda té důvěry plně zaslouhuje.

Zaslouhuje jí její nejvyšší velitel, prezident republiky, který jeví pro vojáka takové pochopení, a který nikdy nezapomíná dáti na jevi svoji lásku. Zaslouhuje jí velitelé, kteří jsou na svém místě a zaslouhuje jí vojáci.

Je nutno to říci právě nyní. Nečekaně povolován je do zbraně ročník a hodně vojáků různých pluků technické služby. Ráno dostávají povolávací listek a nejsou na rozpacích. Voják je mužem povinností, a když je volán, jde. Sel, neohlížeje se na nic a šel s odvahou a bez bázně. Bude-li toho třeba, bude se bít na život a na smrt, neboť miluje svoji vlast.

Byla tu a řady vojáků táhly na sever. Neplatila pro ně únava, ani dešť, ani zima. Platil pro ně rozkaz a ten byl dodržen. Přišli včas a možná, že se brzy dovidíme čemu zabránilo právě to, že byla armáda včas na místě. Je nutno to říci o všech druzích zbraní, všem patří upřímný dík a uznání.

V nynější době ukázala armáda státu, že vředky v budoucnosti se může na ni spolehnout. Posílila jistotu všeho občanstva a těm, kteří chtěli vnášet zmatek, dala jasné na jevo, že se to nesmí dělat. A dala všem i příklad nad jiné vzácné kázně a poslušnosti, které musí býti následovány vředky, za všech okolností a ve všech dobách. Ten příklad dali mladí lidé, vyrostlí z rodě uroděné pudy a je proto tak krásný, že jej dali lidé mladí.

V tom legionářská tradice zasáhla bluboe do duše naší armády a je nutno to dnes zdůraznit. A národ, který má armádu s tímto duchem, se nemusí bát žádného nepřítele. Čest vám, naši drazí vojáci!

Emil Dostál:

Naše vystoupení v Rusku

(Pokračování)

II.

Přišel první máj a čsl. vojsko chtělo se zúčastnit průvodu s plukovní hudbou, ale čeljabinský sovět dal nám najevo, že si účasti naší v majovém průvodu nepřeje. Zajatci Němci a Maďaři se ovšem majové slavnosti zúčastnili. Sovět nemohl v průvodu potřebovatí řádné, dobrovolně disciplinované čsl. vojsko, jemu záleželo míti v průvodu živě mezinárodní a revoltující, neboť národnost byla blbost, jak prohlásil jeden český komunistů na nádraží v Poltavě. I procházka po nádražním peronu a návštěva města byla nám zakázána. To stupňovalo nervositu čsl. dobrovolce, vida, jak je odtrkovan živly neslovanskými od slovanského národa, pro jehož čest a slávu bojoval. Sovětská vláda byla nám krajně nepřátelská, neboť byl mezi námi hluboké ideové rozpor; my jsme bojovali za sebeurčení všech malých národů, pro demokracii, bojem u kulturních národů obvyklým, sovětská vláda dělala revoluci pro vládu jedné třídy, byla pro diktaturu, a terorem, násilím a zvířecím zabitím svých odpůrců hleděla zvlétiti. Čsl. dobrovolce byl odpůrcem sovětské vlády, poněvadž se na ni dival kriticky. Na demagogické agitaci bolševiků viděl rozvrat ruské fronty proti ústřednímu mocnostem a zabíjení vojenských velitelů vojáky, rozkrádání válečného materiálu, který se pak užíval proti nenáviděným bur-

žoum, nesmyslné mučení a vraždění lidí pro nic a za nic, vypalování hospodářských objektů a závodů, jež byly úplně pak vyřaděn z výroby, viděl zkrátka anarchii, lůzovládu, v životě ruském, jakou historie až dosud neznamenala a to zaslouhuje sovětské vlády, i když připustíme, že v Rusku všechny myšlenkové proudy společnosti lidské se vybíjely v revoluci najednou.

Přes tento zásadní odpor snažili jsme se na podkladě smluv vyjít se sovětskou vládou, ale když se jednalo o zachování celistvosti našeho dobrovolného armádního sboru, museli jsme vystoupiti, poněvadž přání sovětské vlády, naše odzbrojení, bylo přáním nejenom německé vlády, ale i jak českých, tak německých a maďarských komunistů, našich úhlavních nepřátel v tehdejší Rusku. Že čsl. dobrovolce správně vystihl v zajatcích Maďarech a Němcích, chráněnců židovských sovětských komisářů své nepřátele, toho dokladem jest čeljabinský incident, vyprovokovaný maďarským zajatcem 14. května 1918.

Tento incident (zabití maďarského zajatce našimi dobrovolci za to, že omráčil — myslilo se, že zabil — kusem železa čsl. dobrovolce), byl začátkem dalších událostí, jež následovaly rychle za sebou a daly průchod přání vojska: jeti na východ za každých okolností.

(Pokračování)

zprávy ve zkratce

— V Mexiku propuklo povstání, v jehož čele stojí generál Cedillo. Střediskem povstání je stát San Luis Potosí. V bojích, které se střeily mezi vládními vojsky a povstálci, zahála i letadla. Cedillo má značný územní zisk.

— Do **Budapešti** přijel k mezinárodní eucharistickému kongresu papežský legát, kardinál Pavelli se svým doprovodem. Byl přivítán zemským správcem Horthyem, jehož je hostem, kardinálem Serediní a všemi členy vlády.

— **Polsko** dalo prý prohlášení Francii, že v případě konfliktu mezi Francií a Německem by se postavilo na stranu Francie. V tom smyslu byla informována i vláda německá, co je velice důležitý zjev, svědčící o změně polské politiky.

— **Archievskop Canterbury** pravil ve své řeči v Londýně: „Modleme se, aby všichni státníci světa byli vedeni duchem moudrosti a pravdy, a aby ta velká země, Československo, se všemi svými ideály se mohla těšit své svobodě v historii Evropy.“

— **Dr. A. Popelka**, bývalý prezident Nejvyššího soudu v Brně, zemřel ve vysokém věku 84 let. Byl v letech 1920—1921 ministrem financí. Byl to vynikající právník a vlastenec.

— **Japonská ofensiva** v Číně byla po dobytí města Saču zastavena. Čínské divise, které ustoupily z města v počtu několika set tisíc vojáků, se organizují na západ od města, připravující se k dalším bojům.

— **Rumunská předseda vlády**, patriarcha Miron Christea odstoupal do Krakova, kde byl přijat velice okázale vládou i obyvatelem. Návštěva nemá politický charakter, což je zřejmé i z toho, že ministr Berk odstoupal do Skandinávie.

— **Letková aféra** se vyšetřuje. Z těch, kteří se pokusili před rýdnem rozšířovat letáky s protistátním obsahem, bylo dosud zatčeno 29 lidí. Několik osob je dosud nezvěštných a je pravděpodobno, že odjely za hranice.

— V **Rakousku** je velká nespokojenost, poněvadž rakouští nacisté, kteří si dělali zuby na význačná místa, odstoupili, a všechny důležité úřady jsou obsazovány nacisty z Říše. Nespokojenost je zvyšována i tím, že zavlouování vázno.

— V **Španělsku** občanská válka pokračuje za ustávené ofensivy Francovy armády. Podle některých zpráv spáchal jeden z jeho generálů, Yague, sebevraždu. Město Valencia a Castellon byla opět bombardována.

— **Nové mince** budeme mít a sice 50 a 20 Kč ze stříbra, 10 a 5 Kč z čistého niklu, 1 Kč, 50 h a 20 h z bronzu, 10 h a 5 h ze směsi mědi se zinkem. Dosaďovní 25 h odpadájí.

— **J. Im. kardinál Kašpar**, pražský arcibiskup, vede do Budapešti výpravu účastníků na mezinárodní eucharistický kongres, jichž je asi 10.000, velkou většinou ze Slovenska.

— **Dr. Schuschnigg** je podle některých zpráv v Lipsku, ale ty zprávy připadají málo věrohodné, spíše se zdá, že je dále ve Vídni, dobře střežen, poněvadž chtěl Hitler nějakým soudem pobourat proti sobě veřejně mínění.

— Ve Vídni jsou podle zprávy Havašova zpravodajce velké demonstrace, konané pod heslem: Dejte nám chleba! Policii se podařilo zajistit klid, ale do koncentračních táborů bylo dovezeno na 500 osob.

— **Také Itálie** působila v Berlíně na zmírnění napětí pro sudetsko-německou otázku. Současně podle toho, že v italském tisku se přísně kritizují přehnané požadavky sudetsko-německé strany lze mít za to, že italská diplomatická demarš podpořovala návrh anglické vlády. Německo není spokojeno se psaním italského tisku.

Hubert Stavel:

KOZEL ZAHRADNÍKEM

Má kvítek křesť — a krásně růstí zeli, kvítek k okrasě a zeli — příkrm k masu! Plod pěsti zahrádník — i kvítek pro krásu. Tak dobré s zahrádník spájí život celý!

Cit lásky pojí s záhony jej vřelý, dbá svědomí i moudrých lidí hlasu, pryč od záhonu žene bujnou chasu, i ty, kdož trhají, kde nesázeli.

Byl krásný máj! — Sad voněl. — A v tu chvíli,

— jak bývá tomu často, lidé druzí! — kdos brankou náhle do zahrady vrazil. Byl kozel to, jenž vběhl v záhon bílý. — V čas lásky běže, milí zahrádníci,

Volební nálada v pohraničí

Byly to dny horečného napětí pro nás, hraničáře, poslední dny před volbami. Henleinovci se chystali k rozhodné bitvě, ve které byli přesvědčeni, že rozdrtili německé soc. demokraty a české strany zatláčeli k bezvýznamnosti v obecních zastupitelstvech. Chystali již oslavy svého vítězství, svým stoupencům nařizovali, aby vyvěsili prapory, v každém okně musil být obraz Konrada Henleina, měli připraveno slavnostní osvětlení oken, lampionové průvody, zkrátka chtěli svým poraženým odpůrcům nechat cítit celou slávu svého vítězství. Ze se takové naparování neobešlo bez četných menších i větších srážek, při kterých iž Henleinovci tak jejich odpůrci utřikli krvavě i nekrvavě rány, nebylo divu. Napětí stoupalo, kdž náhle z pátku na sobotu byla prováděna částečná mobilisace, kdž mnozí z voličů německých i českých místo k volbě musili ihned odejít za svou voenskou povinností, kdž ve městě převzali bezpečnostní službu členové národních gardy a jiných obranných sborů, kdž na státních silnicích se objevili voáci a konali tu opevňovací práce. Nedivte se, že i otužilým jinak hraničářům bylo úzko u srdce, kdž viděli, s jakou vážností naše vláda připravuje obranu vlasti. Však v sobotu i lechtěrá německá žena strhla s okna Henleinův obraz, kdž její muž musil náhle narukovat, a zahrozila: „Toho jsi ty vinil!“

Po celou neděli panovalo horečné napětí nejenom v místech, kde se volilo, ale v celém pohraničí. Vláda zcela rozumně a obezřetně zakázala Henleinovcům ohlašování vítězství průvody jakékoliv slocování na ulicích i ohlašování volebních výsledků. Jen tomuto vládním opatření můžeme děkovať, že volby i v pohraničí minuly celkem klidně. Jejich výsledky byli všichni spokojeni. Nejvíce ovšem Henleinovci, kteří chlubně vytvářejí do světa na už, že představují 90% všeho obyvательства v pohraničí, ale že dosáhli téměř 90% všech německých hlasů, což jest ovšem veliký rozdíl. Nedělní volby dokázaly totiž nad slunce jasněji, že neexistuje žádná totalitní německá vláda, s jakým se Henlein i před cizinou vsude oháněl, ale že v celém pohraničí jest značné procento českého obyvательства, ba že i v důležitých pohraničních místech jest Čechů nadpoloviční většina. K čemuž ovšem p. Henlein má zase pohotově odpovědět, to že jsou ti přistěhovalí Češi. Až těm vláda poručí, aby se odstěhovali, pak

bude sudetoněmecké území opravdu německé. Ještě lépe by byla síla českého živlu v pohraničí vynikla, kdž by byly české strany poslechy naší opětovně rady a spojily svoje kandidátní listiny v jednu. Tak v Duchcově se Henleinovci chlubí, že jsou daleko nejsilnější stranou a že zachránili německý ráz města. Zatím získali 3.369 hlasů, české strany úhrnem 3081, k tomu komunisté 713, kdžby se byli Češi spojili, byli by získali i hlasy českých komunistů a byli pak silnější nežli strana Sudetoněmecká. Takto šli do voleb rozříštěni a získali národní socialisté 1450, soc. demokraté 1.357, živnostníci 249 hlasů. Pak ovšem může Henlein mluvit o porážce Čechů v Duchcově. Podobný poměr jest v Košťanech u Teplic. Nejsilnější strana jest Henleinova s 1328 hlasy a 14 mandátů, protože se české strany nedovedly sloučiti a získali národní socialisté 875 hlasů a 9 mandátů, soc. demokraté 296 a 3, občanské strany 234 a 2, čili česká kandidátka 1405 a 14 mandátů, k tomu ještě komunisté 546 a 6, něm. soc. demokraté 198 a 3 mandátů. Jest tedy Henleinova strana v menšině. V Mostě Sudetoněmecká strana 10.670 hlasů a 26 mandátů, na-

proti tomu nár. socialisté 6 mand., soc. demokraté 3, občanské také 3, čili úhrnem 12 a k tomu po jednom komunistě, něm. soc. demokraté a židě. V Trnovanech u Teplic také nebylo možno socialistické strany pohnouti ke spojení kandidátek. Henleinovci tam dosáhli 6.657 hlasů a 23 mandátů, nár. socialisté 921 a 3, soc. demokraté 749 a 2, občanské spojené 525 a 2, úhrnem 7 mandátů, s kterými by byli nejsilnější protihenleinovskou stranou a měli by nárok na prvního náměstka starosty. Takový přibližný jest poměr odevzdaných hlasů v celém pohraničí. Němci sociální demokraté, ač zdecimovani, přece se udrželi, české strany povšechně jeví přírůstek, bohužel rozříštěných hlasů. Snad nám aspoň tyto volby budou dobrou školou pro budoucnost, abychom se při příchod volbách uvarovali chyb, které se staly. Prozatím jsme rádi, že první volební den jest za námi! Napětí polevilo, nebezpečnosti jest zatím zažehnáno, myslí se uklidňují a vrací se důvěra ve státnícké umění naší vlády, že se jí podaří zachovati zemi mír a ubhájí zájmy hraničářů proti nenasýtným choutkám Henleinovců.

Menšinový statut

V pondělí byl přijat ministerským předsedou drem M. Hodžou předseda SDP, a jednalo se o menšinový statut, který vláda vypracovala, a který se má týkat všech národností ve státě. Anglický list „Daily Telegraph“ přináší plán statutu, jehož hlavní tři body jsou:

Něbudou povoleno nic, co by umožnilo nacistické většině terorizovat demokratickou menšinu v německém území, nebo co by otvíralo dveře separatismu a rozdělování státu.

Něbudou učiněny žádné pokusy dohadovat se o změnách v bezpečnosti služeb, dirigovaně čs. vládou k ochraně klidu a pořádku a bezpečnosti všech občanů ve státě.

Nikdy nebude přijato žádné opatření, aby jim byla oslabena moc Československa bránit vlastní nezávislost.

S tímto určením tří hlavních principů, o kterých vláda nerche a nikdy nebude diskutovat, statut pak podle „Daily Telegraphu“ zajišťuje všem národnostem v CSR. stejná práva. Velkých změn dozná volební zákon. Budou zřízeny krajské výbory, které budou podle síly

menšiny, třeba čistě německé nebo maďarské.

Bude zajištěna naprostá jazyková rovnost všech národností v CSR. Kde menšina má alespoň 20 procent, tam bude její jazyk uznán za úřední. Napříště každý občan ve státě může s nadřízenými úřady mluvit svou rodnou řečí, a to v každé části republiky.

Rozličné národnosti budou samy kontrolovat výdaje na veřejné práce a proporčně bude hleděno ke všem menšinám. Na Němce přijde podíl ve výši 22 procent. Nové zákony dají každé národnosti právo kontroly těchto výmohostí. Budou však stanoveny přísné tresty při jejich zneužití i politickým či hospodářským tlakem.

(V celku je toto vylíčení obsahu národnostního statutu správně v detailech však je v něm dosti dohadů. - Pozn. red.)

Pojedete do Lublaně na slet jugoslávské katol. mládeže (Orelstva)?
Střádejte si u záložny Hermes.

Nemějte strach o své peníze

Jako při každém napětí, tak i o posledních dnech počali někteří lidé vybirat z ústavů své vklady. Pravda, nebylo jich moc a vyzva ministra financí dra Kalfusa k obyvateľstvu, aby zachoval klid, se neminula účinkem. Neřeba se báí o své peníze, neboť náš stát je v tom ohledu dobře zajištěn. Ostatně, že se tato slova ministrova mohou brát skutečně za stoprocentní jistotu, je patmo i ze zprávy, docházející z Paříže: Uvolnění, které nastalo nyní po mezinárodním napětí, má vliv i v mezinárodním světě bursovím. Pařížská burza zaznamenalala dnes československou Kč v poměru 125 franků 10 centů za 100 Kč, což je letos pro Československo nejvyšší kurs. Na pražské burse je rovněž naprostý klid. To je důkazem, že dojem uvolnění se udržel i ve světě finančním, který reaguje citově na každou zahraniční politickou událost. Je tedy úplně správně, že vládatele zachovávají a jistě i dále zachovávají klid.

Nepřavdy o členech vlády

V některých místech byli přistiženi jednolivci, kteří rozšiřují o členech vlády úplně nepřavdivé útržné pověsti. Jde o pověsti stejné znění, jež se současně šíí ve zcela různých krajích, z čehož je zřejmo, že jde o podvratnou činnost organisanou ústředně. Vláda vybízí občany, aby každý pokus o takovou zlobnou propagandu ihned hlásili úřadům, které dostaly příkaz, aby proti těmto škůdcům státu nastoupily s největší přesností a odevzdávaly je trestnímu stíhání ve smyslu zákona na ochranu republiky.

Henlein v Aši

Po audienci u dra Hodží odejel Henlein do Aše a s vládou budou dále vyjednávat jeho zástupci. Žádají podle zpráv listu „Zeit“, aby vláda odvolala opatření, jež učinila v pohraničí k zajištění klidu a bezpečnosti, v čemž vláda nemůže ustoupit.

Teplice-Šanov

Tuto neděli, dne 29. května, koná se v Teplicích-Šanově den brannosti mládeže za spolupráce všech krojovaných spolků. V 1 hod. odpoledne vyjde ze Schmeikalova náměstí průvod, který půjde hlavními teplickými ulicemi na letní sokolské cvičiště v Lesní ulici, kde budou předvedeny ukázky branné výchovy na školách. Sraz všech krojovaných členů, členek, dorostenců a dorostenek jednoty čsl. Orla, jest ve 12.30 hod. u Lidového domu v Teplicích-Šanově.

Domínik Matějka.

Z Rakouska ke Slovům

(Pokračování.)

Tak se naplnilo pořekadlo: „Vlk se našel a koza zůstala celá“, neboli nepohodlný obnos, který Franta Svoboda vytěžil z vlastního popudu, byl odklizen a ti, kteří hlasovali pro tento šalamounský návrh, zůstali ještě na dále věrnými občany Austrie... Nebyl jsem já, ani Franta Svoboda členem Partý nezaleží, neb to byla tak zvaná smetánka, která se sama třítila od ostatních. Ležel jsem na posteli a pozoroval, co se u blízkeho stolu odehrával. Učitel Červenka, kdž jeho návrh padl, ulehl také na postel a Franta Svoboda běhal po místnosti a láleřil, co se za celý den nasháněl, by mohl poslati pár franků do Paříže a teď to tak dopadlo. Kdž přišel ke mně, povídám mu: „Františku, nezlob se, těch pár franků také seženeme, já dám sám 5 franků a deset se nás přece najde.“ Franta mne radostí obejmul a povídá: „Máš pravdu, uděláme to Rakusákům na truc.“ a již pospíchal k Červenkově a vedle něho leželi inž. chemik Švarc z Prahy a Klos, restauratér z Národního domu v Nuslicích.

Tito všichni souhlasili a již bylo zajištěno 25 fr. Při nejbližší vypláti, která bývala za čtrnáct dnů, přišel Franta, nastavil svou rakouskou usmole-

nou čepici a řekl: „Sypaj „málo“.“ Dal jsem mu 5ti fr. známku neb hotové peníze jsme nedostali do ruky, on dal též jednu, oni tři, a ještě se jich pár našlo, někteří i po straně strčili dodatečně nějaký frank a tak sehnal Franta na 80 franků a poslal je profesnictvím komandanta do Paříže. Kdž pak přinesla Českosl. Samostatnost potvrzení příspěvků, bylo napsáno: Zajatecký tábor v Pont de Cheery, tu reptali někteří, proč jsme si nenapsali svoje jména, ale Franta Svoboda se jim řádně vysmál.

Tak uplynul jeden rok ve Francii. Píší zpráva, že má odejít 25 lidí. Továrník se tomu bránil a nabízel za nás 50 Němců. Za několik dnů nastalo vybirání. Kteří měli nějaký vroubek a slabší dělníci dostali se do tera i protekce hrála tu roli a mnohého zachránila. Za krásného červencového jitra jeli jsme, ač neradi, do Lyonu, kde bylo naše nově zřízené zajatecké komando. Za městem byly baráky, kde nám říší Němci udělali v jednom místě a kde nebylo mnoho čistoty. Čtyři dny pozorovali jsme Němce. V sousedním baráku byla „basa“, kde bylo zavřeno několik Němců, ponejvíce sběhů. Večer přišli kamarádi, otevřeli pakličem dveře a dali jim celou mísu jídla, ač na blízku přecházela stráž.

Byl zde mladý Němec, který se chlubil, že již třikrát utekl a posledně do-

stal za to jen tři měsíce vězení a měl úmysl utéci po čtvrté. Pomyslil jsem si, hochu, ani v Šrbsku bys si to nedovolil. Až bys dostal jednou pětadvacet holí, jako onen učitel na Klizůvě, jistě by tě přešla chuť utíkat. Pátý den šli jsme na nádraží. Město je krásné, rozsáhlé, v předměstí mnoho tváren. O šesté ráno vyjeli jsme krásnými vinohrady, pak rovinou, až se traf přiblížila k řece Saoně, kde kolem jsou krásné lučiny. Ve čtyři hodiny přijeli jsme do Dijonu a zde vystoupili.

O šesté hodině přijeli vojáci na koních a vedli nás přes celé město, které je krásné, až jsme vystoupili na návrší, odkud je krásný pohled na úrodné pole a bohatou úrodu. Asi 7 km vzdálena je malá pevnost „Côte d'Or“, kde byl depot pro zdejší kraj. Nocleh byl dobrý, ale jídlo neslálo za nic. Byli jsme rádi, kdž za 3 dny šli jsme zase zpět na nádraží a vlak nás unášel dále směrem k Paříži. Asi v polovici cesty mezi Dijonem a Paříží je malé město Montbari. Při trati je velká továrna a na druhé straně průplav s přístavem, v něm několik lodí s nákladem uhlí. Ubývali nás v novém baráku, kde bylo již 30 zajatců rakouských, ale ode všech národností. Druhý den vyváželi jsme z lodě uhlí a pak nás rozdělili na dvě partý, jedna pracovala ve dne, druhá v noci a v neděli byla změna. V továrně vyrá-

běly se roury a granáty každé velikosti. My byli v novém oddělení, kde byly pece na tavění železa, zařízené na vytápění plynem. Několik lidí nakládalo staré železo do zvláštních nádob a dováželo je k peci a jeťáb k tomu cíli stavěný, dopravil nádobu do pece, vyklopil obsah a vyjel ven. Dva zajatci měli vápenný kámen a jiní zase připravovali formy k odlévání. Každých šest hodin vypustilo se železo do chromné, na jeřábu zavěšené nádoby a z této pak do forem různé velikosti a tvarů. Odlišky odvážely se do válcovny. Byl jsem přidělen do kovárny proti pecím, kde jsem přiloukal kovárni, který byl Francouz. Pův čas mě můj mistr nechával mlátiť i kdž koval větší kus, ač měl zde strojní kladivo, hnané siláčeným vzduchem a říkal mně před ostatními Francouzi Boš. Trochu jsem již uměl francouzsky a brzy jsem se s mistrem domluvil. Vyprávěl jsem mu, jak my, Češi, jsme od Němců utiskováni a že bojujeme také proti nim v Rusku, že jsou již celé naše pluky na frontě a že i ve Francii bude brzy naše armáda. Francouz hleděl na mne zprvu nedůvěřivě, ale pak, kdž přišel mistr, vrchní topič a potvrdil moji výpověď, otevřil. Tento mistr-tavíč právě utekl před bolševiky z Ruska, kde měl svoji továrnu. Pak už mi můj mistr neřikal Boš, nýbrž „bon“, kamarád, republikán. Pokračování.

V právo hudba našeho bratra, kapelníka Viktora Volína.

Dne 18. května konala se v Lidovém domě členská schůze jednoty Orla, na které byly přečteny výsledky osvětové školy a jednání o cenách, které jednotliví absolventi počtem bodů získali, jejichž jména byla již uvedena v posledním čísle Svatováclavské Stráže. Jelikož se všichni svých odměn vzdali ve prospěch jednoty Orla, navrhl vzdělavatel vdp. Mlejnek, aby byla za částku, věnovanou na zakoupení odměn, koupena pro jednotu Orla armádní puška pro branný výcvik. Tento návrh byl jednomyslně přijat a někteří obětaví členové přislíbili, že na tuto pušku přispějí peněžním darem. V první řadě byl to náš restaurátor br. Würm a br. vzdělavatel, kteří věnují po 50 Kč, starosta 30 Kč, příspěvek slibila i při řídícíka Vlasáková. Všem děkujeme srdečně díky.

Dne 22. 5. 1938 konala Skupina katolické mládeže v Teplicích-Šanově v Lidovém domě valnou hromadu, na které promluvil k shromážděné mládeži ap. děkan Mlejnek o úkolech katol. mládeže a nabádal hlavně ke svědomitému plnění náboženských povinností, dále k svornosti, lásce a nové práci. Při volbách byl zvolen za duchovního rádce a poprvé za předsedu SKM ap. děkan Mlejnek, místopředsedou br. Pittner, jednatelem sestra učitelka Maděránkova a pokladní s. Koprivová. Zároveň byl podán též referát o sjezdu katolické mládeže v Praze, na který byly z Teplic vyslány 2 delegátky. Mládež si z této schůze odnášela novou chuť a nadšení k další práci.

Společná česká kandidátka. Zač jsme se od počátku v naší Svatováclavské Stráži bily, co jsme v nynější osudové době za národní nutností pokládali, co však jinde nebylo možno prosadit, to dokázaly české strany v Teplicích-Šanově. Zastupci všech těchto stran socialistických i občanských sešli se na společné schůzi v Lidovém domě, a ve správném zhodnocení situace, jakou v pohraničí vytvořila sudetoněmecká strana zejména sloučením všech německých stran mimo sociální demokrata, položili stranou všecky stranické zájmy a usneshli se k vypsaným volbám do obecního zastupitelstva podat jednu společnou českou kandidátku pod názvem „Kandidátní hstina spojených českosloven. stran.“ Nebudeme více bojovat proti sobě, Čech proti Čechu, bratr proti bratru, ale všichni jednotně a svorně budeme hájit zájmy národa a státu i naše hraničářské zájmy proti společnému nepříteli. Očekáváme ovšem, že na společnou kandidátku získáme každý český hlas, že s námi budou voliti i z českých lidí, kteří dosud šli s komunisty, že každý Čech, i koho snad stírá nebo nemoc zprošťuje volební povinnosti, tuto píece dle možnosti vykoná. Henleinovi se chlubili, že svoje voliče svázeli i z nemocnice i z chorobince, na nosičkách je nosili k volebnímu osadí, že jejich voliči i z daleka přijeli, jen aby jim odevzdali svůj hlas. Pláme všichni svou národní povinnost. Vlast jest v nebezpečí, ohrožena nepřitelem vnějším i vnitřním, nebezpečí hrozí zvláště nám hraničářům. Nazývají nás přistěhovanci na naší české půdě, chtějí nás připravit o místo, o chléb, o naše bydlo. Spojnými silami se ubráníme. Ve vážné chvíli voláme všechny věrné Čechy pod jeden prapor. Všichni, kteří se Čechy zovete, český smýšlíte, svůj národ milujete, pracujte s námi, agituje, bojujte pro vítězství kandidátní listiny spojených československých stran pro volby do obecního zastupitelstva v Teplicích-Šanově, dne 12. června 1938

TISKOPISY

TELEFON 236-06

VŠECH DRUHŮ, MODERNĚ
PROVEDENĚ, V DOBĚ NEJ-
KRAŠTŠÍ DO DÁ TISKÁRNA

VLAST - A. DANĚK, PRAHA II., ŽITNÁ 26

Všichni katolíci východních Čech o svatodušních svátcích přijdou do Krouné vzdání hold republice i jejímu prezidentu Dr. Ed. Benešovi!

Roudnicko-Libochovicko

Roudnice n. Lab.: V našem časopise jsme oznámili, že bylo v Roudnici odcizeno auto, které stálo před hotelem Koruna. K této naší zprávě dnes sdělujeme, že pachatel byl dopaden a sice ukradené auto stálo před hostincem blíže Prahy, kde jej poznal roudnický občan jedoucí právě do Prahy. Na otázku, či je to auto, odpověděl neznámý mladík moje, a když měl být zadržen, zmizel. Auto bylo vráceno majiteli a mladík, který pochází od Mělníka byl dopaden a dodán do soudní vazby.

Na eucharistický sjezd katolíků v Kladně vypraven byl plničky autobus katolíků do Kladna za vedení vdp. E. Boušky, faráře z Libotenic. Všichni účastníci přistoupili ke stolu Páně a svojí účastí nejenom uctili nejsvětější svátost oltářní, aby posílili i kladenské katolíky, za což jim patří ten největší dík.

Dnešní velmi vážná doba nepohnula se socialistickými stranami v Roudnici n. Lab. V každém čísle jejich týdeníku, dočítáme se výpady, které jsou aranžovány takovým způsobem, že každý uvědomělý občan kroutní nad tím hlavou. Socialisté, zatím co v každém občanu zraje myšlenka úplného sjednocení národa proti našim nepřítelům, ježou se skrze 1. máj, který slavila každá strana zvlášť.

Ponecháváme stranou všechny ty výčty, neomalenosti, jimiž se socialistické týdeníky častují a voláme dnes k národnímu svědomí všem těmto nesnášenlivcům mezi sebou. Když již se nemůžete politicky dohodnout, dodržte aspoň část svého programu v této vážné době a uskutečňte mezi sebou Vaše heslo aspoň touto maličkou změnou: Čeští proletáři aspoň na okraji našeho pohraničí spojte se a nešvete se mezi sebou k radosti našich nepřátel, jichž i v samotné Roudnici pod závojem Germánie máme dost.

Hněvite: Že opatnost jest matkou moudrosti, potvrzuje případ, který se stal v naší obci, kde Rudolf Reháčovi odcizeno z neuzamčené ložnice prádlo, látky, 6 pánských košil, 12 m bleďemodré sýpkoviny, různé látky, pyjama atd. vše v ceně přes 700 Kč. Po pobertovi pátrá nyní četnictvo.

Slavnostní posvěcení Mimrova katol. domu jako prvního pomníku velkého biskupa E. J. N. Brynycha v Krouné, koná se o Svatodušních svátcích ve dnech 5.—6. června t. r. — Protektorát této velké a významné manifestace převzal vůdce čs. katolíků J. E. Msgr. Dr. Jan Šrámek, ministr unifikací Svatováclavský prapor legionářů bude dekorován stuhou: Za Vaše oběti — naši lásku — Jednota Čs. Orla. Při slavnostech budou uspořádány schůze dělníků, zemědělců, živnostníků, legionářů. SKM zde oslaví svým sjezdem ze Skutečska, Hlinceka, Poličska a sousedních okresů 20 let své práce a 20 let skupiny SKM v Krouné. Na slavnostní umělecká akademii účinkuje koncertní pěvecká dvojice sl. Hana Elsnerová a Otakar Holubovský z Prahy, recituje čtyřletá Hana Křiklavová. Hudbu řídí hudební skladatel B. Raban z Prahy. Po akademii ohňostroj — Na schůzích a manifestačním projevu promluví Msgr. Mimra, poslanec Petr, poslanec Hintermüller, poslanec Ričář, předseda Šmejkal, Dr. J. Kruss, Dr. D. Fr. Polanský, vsp. farář Kočvara, hraničář-legionář J. Šprygar, redaktor Jan a dáček, tajemník Pexa, přednosta Dobeš, tajemník Hašek, tajemník Korda a jini. Při slavnostech bude zřízena v Mimrově domě expozitura poštovního úřadu, která bude razítkovat poštu zvláštním razítkem v modré barvě s legendou: Památce biskupa Brynycha — svěcení Mimrova domu.

Bratrství

Prožíváme chvíle velkého napjetí, kdy celý svět pozoruje naši odvahu a sílu. Je zapotřebí úplné jednoty národa, podpory jeden druhého a silné vůle uhlájit svobodu do budoucnosti. Velmi pěkně v jedné vzpomínce na lásku legionáře v Rusku vzpomíná P. Jan Baran, nynější katol. farář v Rychvaldě na Těšínsku.

Bratrství, jedno z nejkrásnějších květek pozemského ráje, vykvělo v tak hojně míře v našich legiích. Vzpomínám si na ten krásný život bratrské lásky v ruské legii, kde, jak jsme se měli rádi v denním utrpení i radostech, tak také jeden pro druhého život nasažoval v boji, aby bratra zachránil. Jak se toto bratrství projevovalo v praxi, o tom mám následující vzpomínku.

Bylo to v boji u Kaulu dne 1. srpna 1918. Stáli jsme na pahorcích. Rusové jim říkali „sopky“, vyčívající z ohromných bažin; proti dvacetinásobné přesile celý den v průhledném slunečním v tuhé boji bez jídla a stravy. Munice došla, nrtým byly patrony odebrány, odnikud nepřicházela posila, za námi hluboko, v délce 8 km se táhnoucí bažiny, zprědu a se stran

jem se dostal do sanitního vlaku. Onen bratr mi pak vypravuje, jak se ohlížel po mně a viděl, jak jsem se ztrácně svalil do bahna. Ač sám k smrti unaven, v dešti nepřátelské střelby vrátil se pro mne na ono místo, kde jsem zůstal ležet a kde bych byl zcela jistě zahynul. Rychle mne z bažiny vytáhl a vlekl mne jak mohl dále, pomáhaje si plováním. Již se mu zdálo, že mne nezachrání. O něho se také pokoušely mdloby, ja již úplně vysílen. V dání viděl již nasep dráhy bažinami probíhající. Napnul poslední své síly a jak mohl dovlékl mne na trat, kde také kleš vedle mne do mdlób. V nastalé noci šly naše časti po trati směrem k nepříteli a sbírali raněné a vysílené na nosítka a odnášeli do sanitního vlaku. Onen bratr, který mne zachránil z mřákové mdloby, dříve se probral chladnou nocí, sešl ke mně a hlídal mne. Když uslyšel hlasy, ukryl mne i sebe do rákosí u dráhy a jakmile poznal, že jsou to naši, vysel z úkrytu ven a zavolal na ně, aby šli pro mne. Naši, když viděli, že jsem pořád v bezvědomí a rychle dýchám, naložili mne na nosítka a odnesli do sanitního vlaku, kde mne přivedli k vědomí.

Razítka jen u Peterky

PRAHA VIII.,
Primátorská 58.

nepřítel v několika řadách blíže a blíže postupoval. Obě naše křídla již obcházel, hrozilo nám úplné zničení. V nejhorší chvíli byl slán rozkaz k ústupu bezdennými bažinami. Všichni ten rozkaz neobdrželi a tak mnozí buď padli do zajetí nebo střelami bolševíků. Tu jsem viděl seny, které se mi hluboko vryly v paměť. Bratři svým mrtvým druhm, kteří v boji padli, dávali poslední s Bohem. lhalí je a velmi tklivě se s nimi Joučili. Ty, kteří již v bahne tonuli, zápasce se smrti, silnější brali na svá ramena, a táhli je bahnem a vodou dále, až sami vysíleni klesali do močálů a smutně umírali.

Byl jsem mezi posledními, kteří o rozkazu k ústupu se dozvěděli. V dání před sebou viděl jsem bratry zápasící s bažinami, aby dostihli železnici trati, která hažiny protínala. Bolševici v mé bezprostřední blízkosti naše raněné dobíjeli a živě ukřutným způsobem usmrcovali. Celodenním bojem velice unaven, ale ukřutnostmi bolševíků popoháněn, ustupoval jsem mezi posledními, besednými bažinami. Jak jsem mohl, tak jsem šel ku předu, pomáhaje si plováním. Viděl jsem, že daleko nedođu a v bažinách zabynu, jako ti, kolem jejichž mrtvol jsem se táhl. V očích se mi udělala tma, horko mi prošlo celým tělem a já jsem se svalil do bahna na vyčívající kopeček trávy a země. Kolem dloka světlý kulky bolševíků z pušek „berdanek“ (z francouzských válek). Kulky tyto dělaly větší rány v těle jak „dum-dum“. Co se potom událo, nic jsem nevěděl. Poručil jsem své Pánu Bohu, to byly mé poslední myšlenky.

Pročítám jsem až v našem sanitním vlaku. Divám se, kde to jsem, zda u našich či u bolševíků. Slyším známé hlasy, vidím známé obličje. Od mě čtyř jeden bratr velmi vlnně se mne táže, jak se mi daří. Já mu odpovídám, že dobře, jenom že cítím velikou únavu v celém těle a že jsem slab. Pak se ho ptám, co se že se mnou dělo a jak

Jakmile jsem to vše uslyšel, se slzami v očích za tuto lásku bratrskou jsem mu poděkoval. Po mém uzdravení jsem se vůbec od sebe neodtrhl. Ve všech bojích a útrapách na Sibiři spolu jsme byli a jako jedna duše žili. Byla mi nabízena různá výhodná postavení, důstojnická povýšení, „ulejvandy“, po všech bojích v r. 1920 i rychléjší návrat do vlasti jako Slezanovi, poněvadž na Těšínsku byl přeběsíc a všichni legionáři Slezané šli dříve domů. Ale já jsem vše odmítl i když touha po domově byla velika, nechtěje ztratit bratra, který mi zachránil život. Kdykoliv on se dovedl, že mám od něho liti prý, se slzami v očích se mne vždy tázal, je-li to pravda. Já, ačkoliv mnohdy jsem věděl, že těžko se vynulmuv u svých představených, přec jsem ho těsil: „Neodejdu od tebe, bratře!“

organisační

Schůze předsednictva Zemského Svazu Ústřední jednoty čsl. legionářů koná se v sobotu 28. 1. m. večer v 7. hodin v restauraci u Horťáků (Otařak Spirek) v Praze II., roh Moráně a Václavské ul. Účast povinná. Pozvánky se nezasílají.

Členská schůze pražských členů Ústřední jednoty čsl. legionářů-katolíků a to skupin Praha Sirařov, Praha Vršovice a Praha II. a venkov, koná se v neděli 29. června t. r. odpoledne o 6. hodině v paláci Charit v Praze II., Karlovo nám. 5-6. Na programu zájezd do Krouné a poslední udalosti. Účast všech velmi žádoucí.

Každou sobotu večer v 8 hodin budou se scházeti bratři z Prahy k přátelské besedě v restauraci u Horťáků v Praze II., Na Moráni (roh Václavské ul.) se svými ženami. Při těchto přátelských schůzkách budou se vyziovat všechny běžné udalosti.

KDO CHCE PSACÍ STROJ PORTABLE (kufříkový)?

Prodáme několik tovarně nových strojů Portable s úplnou písemnou zárukou, hluboko pod cenou, z důvodů skladových. Generální zást. psacích strojů **Praha XII., Přemyslovská 26.** Těž na měsíční splátky po 50 Kč.

Dům se bourá

Rozprodám celý sklad nábytku hluboko pod cenou.

R. Bukáček,
Praha - Karlín,
Královská 47 - Telefon 61705.

Hlavní název: **Svatováclavská stráž**

Název článku: **Henlein v Aši**

Stránky: **[1], [2], [3], [4]**